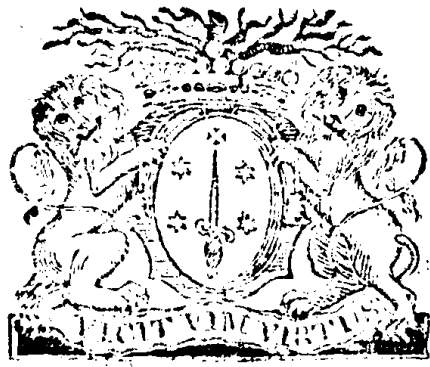

Opregte
HAARLEMSCHE
Van den

Dingsdagsche
COURANT
10 September.

[Bij deze COURANT wordt een VERVOLG gratis gegeven.]

FRANKRIJK.

VERVALLEN den 3 September. Met genoeg vernemen van tijd dat de openbare geest merklijk verbeterd is; de matiging, welke in de handelwijze van de regering meer en meer begint door te stralen, brengt veel toe om de gemoederen te vrede te stellen en het vertrouwen te doen herleven. Niettegenstaande men weet dat er dit jaar een deficit zal zijn van 750 à 200 millioenen, waarvan een groot gedeelte het depensement van oorlog aangaat en men zegt dat in de afgelede maand eene aanzienlijke som renten in omloop is gekomen, uit hoofde der liquidatie met de vreemde Mogendheden, ziet men echter dat de prijs der fondsen zich staande houdt, zelfs in de laatste dagen een weinig verbeterd is.

Men hoort veel meer dan voorheen klagen over het misbruik der aanklagen, waardoor zoo vele onbillijkheden zijn gepleegd en men zich zoo menig een ten vijand heeft gemaakt; men heeft integendeel verscheidene inwoners eener gemeente, welke hunnen maire hadden aangeklaagd, tot eene aanzienlijke geldboete zien verwijzen. Men vindt eindelijk in de behandeling van de zaak van den abt Vinton een sprekend bewijs van de Constitutionele gezindheid van het ministerie en tevens van de pogingen, welke men aanwendt om een groot deel der bevolking van Frankrijk over het bezit der nationale goederen, dat tederen punt, gerust te stellen. Het enige, dat thans zorg baart, is het algemeene gerucht dat Z. M. de Koning gezond is om de Kamer bijeen te roepen, zoo als dezelve in het voorjaar is gescheiden; men ziet in 't algemeen, en met reden, in dat geval de zitting met eenigen schroom te ontmoet.

PARIS den 1 September. Men meldt uit Tripoli van den 25 juli dat de Archipel geheel en al met zeeroovers is bezet. Uit Smirna meldt men dat Savary en Lallemand zich nog aldaar bevinden.

Brieven uit Cayenne van den 24 mei melden dat de Portugezen tot nog toe geene toebereidselen maken, welke van hunnen kant het voornemen aanduiden om deze volkplanting spoedig te onttruimen. Men dacht in Cayenne dat zulks af zoude hangen van de zending van den franfchen ambassadeur aan het braziliaanfche hof.

Na eene instructie van tien dagen heeft het Hof van Assizes te Dyon den generaal Veaux en nog eenige andere, beschuldigden van den 20 maart 1815 eene samenzwering te hebben gepleegd, vrijgesproken.

Mr Sidney Smith heeft in de vergadering van het genootschap ter uitdelging van de zeerooverij te kennen gegeven dat hij berigten uit Marocco ontvangen had, inhoudende dat de Keizer van Marocco het barbaarsch gedrag der Algerijnen afkeurde en onzijdig wilde blijven, en dat men hoop had om met denzelfden onderhandelingen aan te knopen ter afschaffing van de slavernij der blanken in Afrika. Dit genootschap wordt door verscheidene Souvereinen ondersleund.

De renten staan 57 fr. 25 cent. Bank-actien 1070.

PARIS den 4 September. Graaf Sarrurier heeft bij Z. M. den Koning den eed als Maarschalk afgelegd.

De admiraal Messiasse heeft in Marseille bekend doen maken, dat verschillende zeeroovers onder zwarte vlag en tenkelijk uit de adriatische golf gekomen, de middellandsche zee zeer onveilig maken; dat hij de noodige vaartuigen heeft doen verrekken om de franfche koopvaarders te beschermen. Deze zeeroovers beroven niet alleen de schepen maar vermoorden de equipage.

De correctionele regtbank van Paris heeft den Abt Vinton veroordeeld tot eene gevangenis van drie maanden, het aan den Procureur-Generaal overlatende om zich ten dien einde te verstaan met de superieuren van genoemden Abt, tot eene geldboete van 50 franken, borgstelling van 300 fr. en om eindelijk gedurende 2 jaren onder toezigt van de hooge politie te worden gesteld, en wel uit hoofde: „Hij erkend heeft de schrijver te zijn van een werk, waarin hij, zonder acht te slaan op art. 9 van het constitutionele charter, noch op art. 13 van 't konkordaat, den verkoop van de nationale goederen, openbare plundering en diefstal, de koopers, voormalige en tegenwoordige bezitters derzelve goederen; heiligschennende dieven noemt, en dezelve met 's hemels toorn dreigt, als staande houdende dat noch de Paus, noch de overige bischoppen gemagtigd waren de verkoop en vermeerstering van het erfdeel der kerke te wettigen.“ Bij het vonnis is voorts het bedoelde werk gereteld: Het konkordaat aan den Koning uitgelegd, volgens de leer der kerke verboden. De Abt was in kerkelijk gewaad bij de uitspraak tegenwoordig. Eerlang zal de Abt Fleury wegens eene dergelijke zaak te regt worden gesteld.

De persoon, welke den generaal Lagarde heeft willen vermoorden, zal voor het Hof van Assises van Nimes te regt staan.

De renten staan 57 fr. 50 cent. Bank-actien 1070.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 6 September. Eersteren heeft de regering depeches van Gibraltar ontvangen, aangebragt door de korvet de Jasper, welke den 17 augustus uit de straat is gezeld. Het volgende is omtrent den inhoud derzelve

uitgelekt: „Den 14den is het eskader van Lord Exmouth met een gunstigen wind uit de baai onder zeil gegaan en men dacht dat hij binnen 3 dagen voor Algiers zoude aangekomen zijn. Lord Exmouth stelde zich voor, naar men verzekerde, om dadelijk na zijne aankomst eene boodschap naar den Dey te zenden en in afwachting van het antwoord, de noodige toebereidselen tot den aanval te maken. De nederlandsche Admiraal Van Der Capellen had verzoekt om met de britfche vloot te mogen medewerken, en Lord Exmouth had zulks toegeftaan. Onze matrozen zagen met veel genoegen de nederlandsche vlag met de onze vereenigd, ten einde onzen gemeenen vijand te bevechten.“

De Lloyds-Agent op Gibraltar meldt het navolgende van den 15 augustus: „In den achtermiddag van gisteren is de vloot van Lord Exmouth onder zeil gegaan, versterkt met vijf kanonneerfloepen en de munitiefloep van 't arsenaal, welke als een brander is toegerust geworden; en verzeld door de nederlandsche vloot. Ik verneem van Joden, welke uit Algiers komen, dat men aldaar geen aanval van den kant der Engelschen schieen te vrezen, doch dat men gereed was om den aanval der Nederlanders afteflaan. Bij het vertrek dezer personen was de britfche conful nog onverteerd; doch tegenwoordig vrees men zeer dat het hem niet gelukt zal zijn te kunnen ontkomen, om dat de *Præmedicus*, welke hem aan boord moest nemen, sedert 18 dagen vergeefs gewacht wordt.

„Men heeft door een floep van Tanger vernomen, dat een algrijfsche brik H. Zondag uitgelopen en de straat is uitgevaren. Z. M. brik *Satellite* is dadelijk afgezonden geworden, om denzelfden te observeren.“

De Lloyds Agent in Genua meldt het navolgende van den 24 Augustus: „Men heeft brieven uit Livorno, welke melden, dat aldaar den 18 een deursche brik is aangekomen, welke den 10 Algiers had verlaten. De schipper rapporteerde, dat het den engelschen Konful gelukt was om zich aan boord van het engelsch schip, dat voor de haven kruiste, te bergen. Hij verzekerde mede dat de Engelschen toebereidselen ter verdediging maakten.“

De particuliere brieven uit Paris melden fleilig dat de Koning van Frankrijk, niettegenstaande de pogingen der constitutionele meerderheid van het ministerie, geene genoegzame redenen heeft gevonden om eene verandering in de leden, uitmakende de kamer der Gedeputeerden, te bewerkstelligen, en dat men alzoo de opening van dezekamer, zoo als dezelve in 't voorjaar gescheiden is, ten den eerften October te wachten heeft. Men voegt erbij, dat de voornaamste sprekers van de meerderheid, welke men steeds met den naam van Ultraroyalisten heeft bestempeld, zich reeds tot een comité hebben gevormd, ten einde de voorloopige schikkingen in hun systema te maken, en dikwerf onder goedvinden van zeer voornaame personen vergaderen. Zij hebben op nieuw hunne gevoelens en begiinselen doen drukken, even als in den beginne van 't jaar, weshelve men niet twijfelt of de pogingen van deze bewuste meerderheid zullen dezelfde rigting hebben als in de voorgaande zitting. Men schrijft verder, dat het voor vrij zeker gehouden wordt, dat, zoo dra de kamer bijeenkomt, die Ministers, welke de inzigten der meerderheid in den weg staan, dat is de zogenaamde Constitutionele, het veld zullen moeten ruimen. Men spreekt reeds dat de heer Corvetto, uit hoofde van den slechten toestand zijner gezondheid, door den Hertog de Levis vervangen zal worden. Het schieen dat men het meest verlegen was wegens een plaatsvervanger van den Hertog de Richelieu, zoo wegens de openbare opinie, als uit hoofde van Rusland; dat men gemeend had zich het best ten dien aanzien te kunnen helpen met het eerste ministerie aan Talleyrand aan te bieden, mer uitzigt om denzelfden bij de eerste gelegenheid weder te doen aftreden; doch de laatstgenoemde doorflepene Staatsman heeft van niets willen horen, en is dadelijk naar de wateren gereisd.

De brieven uit Baltimore van den 29 juli behelzen geen nieuws; daar de amerikaanfche banken grootendeels weder in specie beginnen te betalen, is het gemunte geld drie ten honderd gedaald.

Men heeft brieven uit Napels van den 15den welke melden dat de ambassadeur Pinkney zijne geloofsbriefen heeft overgegeven en dat de officiele correspondentie tuschen hem en de napolitaanfche regering een begin heeft genomen. Men meende dat deze onderhandelingen eenige voordeelen voor den amerikaanfchen handel ten gevolge zouden hebben; men houdt dit berigt voor veel waarschijnlijker dan het gerucht als of de Amerikanen een tweeledig voorstel hadden gedaan, te weten, de betaling van de door Murat verbeurdverklarde schepen, of de overgave van de haven van Syracuse aan Amerika in vrijen eigendom tot eene militaire haven in de middellandsche zee; en als of de Amerikanen willems zouden zijn deze voorstellen door kracht van wapenen te onderfteunen.

3 pc. geconf. 61 1/2 à 4 pc. 78 1/2 à 1.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 7 September. Men verzekert dat het aangekondigde volksfeest en de illuminatie op donderdag den 12 plaats zullen hebben.

met ten Huize van Simen Pro...
No. 1. Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd WINKELHORN, bestaande in eene sterk bevoordeeld Huizinge met ruime Werf, zesreddegen Berg, en Stalling voor 3 Paarden, ook geschikt tot Stalling voor 3 Paarden, 186 Roeden, zoo Wel, Hooi- als Veeland, staande en gelegen in de Winkel- of Noorder-Polder, Kanton Baarnbrugge; wijders het aan voorfchrevene Hofstede behoorend regt van Vrije Vischerij in het Water genaamd de Winkel, ter lengte van 250, en ter breedte van 5 à 6 Roeden.
No. 2. Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd WIELRUST, gelegen in de Ronde-Loepel-Polder, achter in de Wateren, Gemeente Ouderkerk, Kanton Ouder-Amstel; bestaande in eene Huizinge met ruime Werf, zesreddegen Berg, Stalling voor vier Paarden en acht staks Hoornvee, Karmolen en Varkenshok, mitsgaders 314 Morgen zoo Tuin-, Boogaard, Wal- als Hoiland.
Breder bij Blijken en nader onderdrikt ten Kantoren van Notaris HENDRIK VIERVANT, residentende te Baarnbrugge en van den Notaris GERARDUS HENDRIKUS STEVENS, binnen Utrecht.
NB. Voorfchrevene Hofsteden en Landen zullen dadelijks door de geadieedens kunnen bezicht gd worden.
*** Uit de hand te koop: Twee extra ordinaire hardlopende WIND-HONDEN, en te bevrngen bij F. KORTE, Kastelein in het Logement de Leenhorn, te Edam. Brieven franco.

Op Dingsdag den 10 September 1816, en volgende dagen, zal men op de Buitenplaats Ziedrust, in de Gemeente Bodegraven, verkoopen: Diverse MEUBELIEN, HUISGERADEN, GOUD, ZILVER, PAARLEN en JUWELIEN; mitsgaders TUINCERADEN, in 't breedte bij Blijken omfchreven.
Verkoopinge te EDAM, op Woensdag den elfde September 1816: Van een groote Partij Nieuwe Frifche Noordfche Vuren en Greene BALKEN, Juffers, Corders, Elike Maarbalken en Barkozen, Elike Maarbalken, BALKEN, Deelen, Papen, Tonnen, Oxhoofd-Duitfche Boomen, en wat meerder ten Verkoopdag zal worden geprefeneerd.
J. WESELENG en H. WESELENG, Makelaars, Geauthorifeerd door de Regtbank van Koophandel, zullen op Vrijdag den 13 September 1816, des namiddags ten half vier uren, te Amftterdam, in de Hilt Zwaan, op den Niet-wendijk, prefeneeren te verkoopen: Een extra mooie nieuw aangekomene partij Rhijnfche Vuren, waarbij extralange en zware Rondhouten en Greenea, Deelen en Dikbaken, diverse Deelen en andere HOUTWAREN; leggende als bij Notitie worden aangegeven, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te becomen zijn.
Te ZUTPHEN, in het Zafinslooff, zal in het openbaar op den 17 September 1816, 's middags ten 2 uren geveild, worden op den eerften Oetober daaraanvolgende fuaal verkoft worden: Het tegenwoordig nog gebruikt wordende KERK-gebouw der R. C. Gemeente aldaar, met het aanbreve KOSTERHUIS; - informatie bij den Heer Mr. T. VAN LAMSWERDE, Procureur aldaar.

Naar men verneemt heeft de Eerste Kamer hare deliberation over de door de Tweede Kamer goedgekeurde concept-wetten op de indirecte belastingen begonnen. Men hoopt binnen veertien dagen den uitflag dezer deliberation te zullen vernemen.

VLISSINGEN den 31 Augustus. Z. M. schip van oorlog *Prins Fredrik*, kapt van Senden, is heden naar Batavia vertrokken.

AMSTERDAM den 7 September. Aan deze stad is gearriveerd H. Onken van Norden.

Den 6 dezer zijn in Tessel binnen gekomen J. B. de Lima van Port a Port, J. Segt en Samuel Tafel van Londen, en zijn uitgezeild J. Stom jr. naar Kaap Verde, J. Barnds naar Port a Port, P. Marrington, G. Wart, J. Gibson, J. Bugleis, J. Nelson en J. Teasdale naar Sunderland, M. N. Moller (van Torre Vecchia) naar Stockholm, H. Kroff naar Koppenhagen, J. Boon naar de Oostzee, op avontuur en P. E. Nielsen naar Bergen; de wind noorden en west.

Den 3 dezer is in het Vlie niets binnen gekomen; maar van de Reede naar Terfchelling gezeild J. W. Overmeer, W. J. de Boer, G. J. Postema, J. J. Schuuring, J. Bruins en S. Nielsen alle naar Noorwegen. Den 4 dito is niets binnen gekomen; doch binnen Gaats ten anker een kol en een galjas de namen onbekend, en zijn uitgezeild H. Harmens, J. J. de Groot, S. Wiards en C. Engels naar Riga, H. T. Smit naar Libau, J. H. Schuuring naar de Oostzee, M. F. Sonrag naar Straalsund, B. A. d'Achemont naar Stromstad, H. Torgersen naar Dramme, L. Thue naar Tonsberg, R. G. Kockkoek naar Arendahl, H. H. Solter naar Brevig, O. Thouden, J. R. Dedekam, J. Gierloe, J. W. de Jonge, E. Kuilema, O. Brokma, H. G. Jonker, J. C. Hafewinkel, J. T. Smit, J. Nielsen, A. H. Lakkien en T. J. Smit naar Noorwegen, N. H. Olfen naar Hufum, H. C. de Jong, T. Hoek en J. R. Siegers op avontuur. Den 5 dito zijn binnen gekomen N. Smaal van Libau en J. Herzberg van Memel; deze zijn de schepen gisteren gemeld.

Den 1 dezer zijn in Terfchelling binnen gekomen R. Dood van Koningsbergen, J. Breckwoldt van Tomijnken, J. A. Boosman van Embden en H. Onken van Norden. Den 2 dito is binnen gekomen A. J. Hogen terug uit Zee. Den 3 dito is binnen gekomen M. Brinckman van Petersburg, in het Gat ten anker een kol en een galjas, de namen onbekend. Den 4 dito zijn binnen gekomen C. F. Jancke van Memel, T. C. Reus en A. Uffels van Koningsbergen, na posttijd een smak en een tjalk, en in het Gat een driemast-schip de namen onbekend, en is uitgezeild A. J. Hogen naar Hamburg.

Den 6 Junij is aangekomen het schip *Hero*, kapt. Lombard van Anwerpen naar Canton.

Volgens brief van de Kaap de goede Hoop van den 21 April, had het schip *de Vrouw Alida*, kapt. C. Quak van Amsterdam naar Batavia bedwonderd, dien ochtend dazelfs teis vervolgd.

Te Helvoet zijn gearriveerd A. Maccorkel van Virginien, W. Plummer van Liverpool, F. R. Cobb van Guernsey R. Crawford en J. Thompson van Londen, A. Munro van Aberdeen en J. Forster van Sunderland; en te Brielle J. Groen van Londen.

Te Antwerpen zijn gearriveerd R. Mentrus van Londen, Buurman van Gouda, Andriessen uit Holland, Meijnders van Dordrecht, P. Siegers en A. A. Milton van Vlissingen; te Oltende Fox van Londen en J. Alberti van Arendahl; te Fegueira J. Lukin van Pernau; te Viana W. S. Hobma van Amsterdams laatst van Conincha; op de rivier van Rouën B. Mauston van Stockholm; te Havre S. Davidson van Christianand; op de Wezer Lindeman van Liverpool; te Hamburg H. J. Ihns van Rio de Janeiro laatst uit Tessel, Ostler van Liverpool, Thompson, Cullen, Ayles, Artis, Barclay en Walk van Londen, Lawton en Watton van Hull, Young en Metchel van Newcastle, Brodie van Bauf, Turcan van Glasgow, Angus van Sunderland, M. Guhl en C. Tiedeman van Amsterdam, Niels van Aarnius, Wickstrom van Gothenburg, J. Dühr van Koppenhagen, J. J. Legger, J. Swiers en S. Cornelis van Dantzig, J. M. Knuppel van Memel, Lembecke en Doijen van Petersburg; te Koppenhagen C. Schender uit Noord-Amerika; te Swinemunde C. Schmidt en J. F. Spiegel van Petersburg, dezelve zijn naar Riga vertrokken, D. Ewerling van Schiedam, B. P. de Vries van Norden, D. Hiltman, H. J. Carst en W. G. Smit van Amsterdam, de laatste is naar Pillau vertrokken; in de Pillau, J. Ijbrands van Port a Port, R. G. Oosra van Rouën, J. Wagner van Antwerpen, W. B. Fischer, H. J. Nagel en J. J. Ostvries van Amsterdam, W. A. Visler van Workum en K. H. Rontes van Bremen; te Riga Peters van Morlaix C. Peters van Schiedam, H. S. Ledig, W. B. Bakker, W. Wrongham en R. H. de Jonge; en te Nerva J. A. Engels, alle van Amsterdam, de laatste in 12 dagen; te Cronstad Holm van Livorno en le Vasieur van Dieppe; en te Archangel J. Hanfen van Amsterdam.

AMSTERDAM den 9 September. Den 7 dezer zijn in Tessel binnen gekomen M. Camie van Liverpool, A. Nielsen van Drontheim, J. Holts van Riga en P. J. Dik van Fahrund, zijnde dit de schepen gisteren gemeld; na posttijd een Kol de naam onbekend, H. Janfen van Lisabon, laatst van Cadix, H. Thompson van Sunderland, J. A. Krozman van Riga, R. R. de Jong, J. H. Leenhof en J. J. Mys van Koningsbergen, en zijn uitgezeild S. M. Burgman naar Straalsund, N. M. Mihler en H. C. Smit naar Koppenhagen, O. Petterfon, D. Segerts, J. Merkwart, J. R. Brons en J. C. Jancke naar de Oostzee, M. Buttner naar Stolpe, H. N. Holst naar Tonsberg, H. L. Backe naar Dramme, C. Gulstiche naar Sandiford, W. A. Smit, V. H. Klein en A. A. Holm naar Noorwegen, nog eenige schepen; de namen onbekend; de wind z. west en w. n. w. Den 8 dito zijn binnen gekomen J. Perrien van Londen, W. Malter van Liverpool, P. Dade van Riga, kapt. Ombolts van Arendahl, en gisteren nog E. Wiebes van Hull, en is uitgezeild T. J. Wecken naar Hull; de wind west.

Den 6 dezer zijn in het Vlie binnen gekomen vier schepen de namen onbekend.

De Cours van de WISSEL is (den 6 September) op Londen 39 10; dito op 2 ufo 39 8. Paris 56 1/2; dito op 2 ufo 55 1/2. Bourdeaux op 1 ufo 55 1/2. Madrid 94 1/2. Bilbao 95. Cadix 94 1/2. Seville 92. Lisabon 44 1/2. Port a Port 44 1/2. Genua 86 1/2. Livorno 92 1/2. Napels 77 1/2. Weenen 12 1/2. Weenen 36. Augsburg 36. Frankfurt 35 1/2. Hamburg 35 1/2; dito op 2 ufo 35 1/2. Rotterdam 1/2. Bankgeld 104 1/2. Geregist. 102 per Ct.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.			
Amsterdam, den 7den September 1816.			
Holland Werkelijke Schuld	2 1/2 pCt.	43	1/2
Restanten Uitgeleide dito		1 1/2	1/2
Kans-Biljetten		25 1/2	1/2
Syndic. Bons A°. 1815.	5 pCt.	90 1/2	1/2
Losrenten Thesaurie Amsterdam 1802	3	53 1/2	54 1/2
Obligatien dito 1795 en 1796	3 1/2	57	1/2
Losrenten — 1791	4	68	1/2
Idem dito met 15 pCt. premie 1805.	4	68	1/2
Idem dito met — — — — — 1808.	4	68	1/2
Frankrijk, Ners Confolidé. 21 Sept.	5		
Certificaten dito bij K. & N. c. f.	5		
Idem Monte Napoleone, bij S. P. & C. f.	5		
Idem Bondt. of Hope & Co. en Conf. 1805	5 1/2	82 1/2	1/2
Idem dito met Certific. Stephorst 1805	5 1/2	82 1/2	1/2
Rusland	5	82	1/2
Certific. Russische Bank bij Croff & Co.	5	44	1/2

dem Metallique bij dito	6	—	68 1/2	1/2
Idem Russ. Bank, bij Buys & Blanke.	6	—	51	1/2
Deeniche Tollen	4	—	65 1/2	1/2
op de Kroon	4	—	64 1/2	1/2
Leen- en Wisselbank	4	—	64 1/2	1/2
Aziatische Compl.	6	—	74 1/2	1/2
Mecklenburg Sirelitz, W. König & Co.	6	—	99	1/2
Pruisten, bij Wed. Overfeld & Serrator	5	—		
Saxen, bij Braunberg & Co.	5	—	98	1/2
Spanje, bij Hope & Co. 1805	5 1/2	—	24	1/2
Idem bij dito 1807	5 1/2	—	24 1/2	1/2
Spanische Coupons à f 55.		f	11	1/2
Napels bij dito	6	—	96 1/2	1/2
Certificaten bij L. & B. c. f.	5	—	64 1/2	1/2
Weenerbank bij Coll & Co.	5	—		
Idem bij dito	4	—		
Weener Certificaten bij dito	2 1/2	—	25 1/2	1/2
Metalliq			35 1/2	1/2
Zweeden	5	—	30 1/2	1/2
Sileziën	6	—	9	1/2

HAMBURG den 3 September. Men schrijft uit Warschau dat Z. M. de Keizer van Rusland van Moscou over Odesa naar Kiow reizerde, ten laatste den 27 in eerstgenoemde stad zal komen en aldaar eenigen tijd verblijven. Men schrijft uit Petersburg van den 14 augustus dat Z. M. eerstsdags zoude vertrekken; men meende aldaar dat Hoogstdezelfs afwezigheid tot den 26 oktober zoude duren. Men schreef voorts uit Warschau dat H. H. M. M. de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Pruisien aldaar eene bijeenkomst met Z. M. den Keizer van Rusland zouden hebben, doch dit bericht werd nog geen zins voor zeker opgegeven.

Men meidt uit Carlsbad dat Z. M. de Koning van Pruisien zich in de eerste dagen van September van daar naar Toplitz zoude begeven om aldaar gedurende 14 dagen de baden te gebruiken en vervolgens over Silezie naar Berlijn terug te keren, alwaar Z. M. tusschen den 20 en 25 september te verwachten was.

VELDHUIZEN, in het graafschap Bentheim, den 1 September 1816. De dag van gisteren was voor deze gemeente zeer noodlottig. Des namiddags ten 3 uren ontfond door onvoorzigtig vlas drogen bij den nachtwaker brand, welke zeer spoedig de overhand nam, dat door den hevigen noordwesten wind in min dan een half uur tijd achtentwintig huizen in vollen vlam stonden en met alles, wat daarin gevonden werd, als het ingesochte graan enz., in den asch werden geleed. Gelukkig veranderde de wind een weinig en was men hierdoor in staat om, geholpen door de inwoners van Niehuis, welke met een ongelofelijken spoed met de brandspuit waren toegesloten, de plaats voor eene geheel vernieling te bewaren.

Eene oude vrouw heeft bij dit ongeluk het leven ingeschoten. Eenige varkens, alsmede eenig klein hoornvee, zijn er mede bij overgekomen.

Bijna zeventig huisgezinnen dwalen, beroofd van voedsel, kleding en dan rondom hunne verwoeste have, met een treurig uitzigt op den naderenden winter.

Menschevrienden, welke al of niet betrekking op deze plaats hebben, doch gaarne ongelukkigen willen ondersteunen, worden verzocht hunne gaven aan den Burgemeester dezer plaats te zenden; zullende van derzelve ontvangst in de Haarlemsche Courant worden melding gemaakt.

*** Getrouwd:
L. L. C. L. E. R. C. Q.,
LEEUWARDEN, eerste Luitenant Adjutant bij 't Bâtt.
30 Augustus, Inf. van Linie, No. 9.
1816. En
JULIA RUITINGA.

*** Getrouwd:
N. Y. M. E. G. E. N., A. R. A. P. P. A. R. D.
den 4 September, en
1816. J. C. A. DE VILLENEUVE.

*** Den 5 September 1816, zijn, te GRONINGEN,
Getrouwd:
J. W. E. D. E. M. A. N.,
Med. Doct. en Vroedm. te Zutphen.
En
Fréule J. D. UNIA RENGERS.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, JAN BANTJES Wils. ZN.
den 8 September, En
1816. SOPHIA APOLONIA LETTE.

*** Heden zijn Ondertrouwd:
J. A. C. O. B. V. E. R. B. U. R. G.,
en
CORNELIA WILHELMINA KUVÉL.
DEVENTER, den 5 September 1816.

*** Heden morgen is, mijne Huisvrouw, E. A. M.
Baronnesse VAN PALLANDT, zeer voorspoedig bevalen
van een welgeschapen ZOON.
N. Y. M. E. G. E. N., I. C. VAN MÜLERT.
den eersten September 1816.

*** Heden morgen, verlost zeer voorspoedig van eene
welgeschapene DOCHTER, JOHANNA VITRINCA
CÔULON, geliefde Echtgenoot van
LEEUWARDEN,
den 4 September 1816. P. KOUMANS SMEDING.

*** Heden morgen verlost voorspoedig van een welgeschapen ZOON E. N. S. HOOGLIET, geliefde Huisvrouw van
LEYDEN, J. B. A. K. E.
den 6 September 1816.

*** Heden verlost van eene ZOON, J. A. NUMAN,
geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, J. H. NIEUWVEEN.
den 8 September 1816.

*** Den 20sten dezer, is, te Warendorp, overleden, de
Heer DANIEL SCHERENBERG, in den ouderdom van
ruim 44 jaren.
HOORN, GERRIT AGRICOLA PET.
den 31 Augustus, CORNELIS MESSCHAERT.
1816. Als Executeuren.

*** Te KOOP: Vier extra beste Lange JAGTIONDEN, van het Eerste Ras; te bevragen aan het POSTKANTOOR te Woerden.

*** Te KOOP: Twee extra beste Lange JAGTIONDEN, van het Eerste Ras; te bevragen aan het POSTKANTOOR te Woerden.

*** Te KOOP: Twee extra beste Lange JAGTIONDEN, van het Eerste Ras; te bevragen aan het POSTKANTOOR te Woerden.

*** De Koraris MERBUS, zal op Zaterdag den 21sten September 1816, des namiddags ten 2 uren, ten huize van
Kraas Martens Koopmans, Kastelein bij de Beermer-Moerbuurt, publiek bij strijkveld verkoopen:
1. Een zeer Voortreffelijke en zeer Netteflijke, zoo goed als Nieuw, en boven anderen uitmuntende ROEGZINGE, voorzien van een schoon Voorhuis, twee Bovenkamers, Keuken, Regenwaterbak, Put en verder Commoditeiten, belevens een schoone HOVINGE, waar in sijne Vruchtbomen gevonden worden, en met Lindeboomen omplant, verders een beste KNECHTS-WONING en STALLING, voor 5 Paarden, liande en gelegen zeer vernutlijk en plustertig nabij de Rijdweg en Schildpad bij de Molten Gebuure, onder Beestum, door de Eigenars J. I. OLIVIER, *om xxor*, wordende bewoond en gebruikt.
2. Eene HUIZINGE, aldaar, voorzien van twee Kamers en verdere Commoditeiten.
3. Een pondenare allebest GUARDINIERS-LAND, naast het vorige, alles op gemakkelijke termijnen van betalinge, en zal van de eerste peerd tot strijkveld worden geveven, *ten handerdyf en swijng Guldens*.
Iemand intrustchen bovenstaande Vastigheden uit de hand verlezende te Koopen, verzoegt zich bij den Eigenaar, of bij den Actuaris bovengenoemd.
*** Men preferenceerd TE KOOP: Drie extra handlopende LANGE JAGTIONDEN, waaronder een BESCHRIJFTER en twee BRAKKEN; te bevragen bij M. VAN DEN VELDEN, Kastelein in de Herberg genaamt *Kaf*, *Schuluis van Amsterdams*, in de Rijkp.

**** Ons oudste Kind en eenige Dochter, MARIA,** werd ons heden namiddag, na eene Ziekte van tien weken, in den ouderdom van ruim drie-en-twintig jaren, door den dood ontruikt. - Onze Vrienden en Bloedverwanten zullen wel in onze droefheid willen deel nemen, en met ons den Hemelschen Vader bidden, dat wij bij dit vernieuwd verlies van een volwasfen Kind hem leren zwijgen.
MAASTRICHT, B. A. JONCKERS, Pred.
den 2 September 1816. M. C. SPILLE.

**** Heden morgen ten 3 uren overleed, aan de gevolgen eener uitteerende Ziekte, in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn hartelijk geliefden Behuwd-Zoon, Mijn Heer J. C. A. GENOUX, oud Medecin Principal bij de Hollandsche Armee. Zij die de voortreffelijke hoedanigheden van den Overledenen gekent hebben, zullen zijn verlies met mij betreuren, waarvan ik mij zonder Brieven van Rouwbeklag verzekert houde.**
VENLOO,
den 3 September 1816. Wed. H. BONTAMPS.

**** Heden overleed onzen hartelijk geliefden Broeder en Oom, HENDRIK STEENBERG, aan een Verval van Krachten, in den ouderdom van 53 jaren en ruim 4 Maanden; waarvan wij door dezen thans gebruikelijken weg kennis geven aan Vrienden en Bekenden.**
ENSCHEDÉ, C. STEENBERG.
den 3 September, H. STEENBERG,
1816. Wed. Ths. Udink.
HENDR. JAN ROESSINGH.

**** Onze hartelijk beminde Zoon, HENRICUS GERHARDUS HOEFHAMER, Student in de Regten en Besp. egelende Wijsbegeerte aan de Akademie te Leyden, overleed alhier, in den afgelopen nacht, in het vier-en-twintigste Jaar zijnes levens. Met diep gewonde harten, doch ondersteund heeft en geholpen, geven wij daarvan kennis aan zijne en onze Vrienden, en aan allen, die, met den voortreffelijken aanleg en het edel karakter van den Over-**

ledenen bekend, in ons gewigtig verlies wel eenig deel zullen willen nemen.
ELBURG, D. HOEFHAMER.
den 5 September, G. HOEFHAMER,
1816. Geb. VAN ZUUK.

**** Heden trof mij een allergevoeligste slag, daar het God behaagde, mijne teergeliefden Man, JOHAN WILHELM OVERKAMP, Logementhouder in de *Plaats Ryeol*, na eene Ziekte van ruim vier Weken, in den ouderdom van ongeveer 65 Jaren, door den Dood van mij weg te nemen. Geve door deze hiervan berigt aan Vrienden en Bekenden, verzoekende van Condoleantie-Brieven verhoofd te worden.**
NYMEGEN, JOHANNA BECKER,
den 5 September 1816. Wed. J. H. Overkamp.
NB. Dient tot navigt dat het LOGEMENT door de Weduwe proviſioneel gecontinueerd wordt.

**** Heden overleed alhier, ten huize van zijnen Vader, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer HENDRIK QUARTFORT, in leven Predikant te Gorinchem, in den bloeienden leeftijd van ruim 30 Jaren, tot bittere droefheid van mij, - zijnen Vader, zijne eenige Zuster, zijne Vrienden en van zijne Gemeente, die met mij zijn verlies beweenen.**
J. H. HANEWINCKEL,
Wed. H. Quartfort.
UTRECHT, den 5 September 1816.

**** Heden behaagde het Gode, van ons, en tot onze bittere droefheid, tot zich te nemen, ons jongste Kindje, MARIA CAROLINA, aan de gevolgen van zware Snuipjes, in den ouderdom van ruim 1½ Jaren.**
AMSTERDAM, B. D. BOSSCHER.
den 6 September M. F. BOSSCHER,
1816. Geb. SURIE.

**** Op den 6 September overleed te HAARLEM, aan de gevolgen eener langdurige Ziekte, Vrouw QUIRINA CATHARINA VAN SYPESTEYN, Douanière van den Wel-Edel Geboren Heer Mr. Pieter Reendorp.**

**** HACKMAN en ASSCHENBERGH, Directeuren eener Negotiatie gevestigd op Landgoederen, IJzernijnen enz. in Zweden A°. 1771, onder directie van C. VAN ORSOY en ZONEN en B. VAN DEN SANTHEUVEL en ZON, te Amsterdam opgericht, adverteeren:**

Dat de Heeren D. J. VOOMBERGH en W. DOUWE VAN 'T VLIE, door de meerderheid der Houders van Aandeelen in voorschreven Negotiatie, benoemd tot Commisarisfen, met hun Directeuren zijn overeengekomen en alzoo is bepaald:

1°. Dat uit hoofde der vermindering, welke den Staat dezer Negotiatie door vroeger geleedene schadens heeft ondergaan en om dat er door het Capitaal der in omloop zijnde Obligatien te doen equivaleeren met de vorderingen die deze Negotiatie zoo van Hijpothoequen als andere schulden heeft, zal worden afgeschreven Negen ten Honderd van het Nominaal Capitaal.

2°. Dat op ieder Aandeel zal worden betaald 2½ pC. voor Intrest van het dan resterend Capitaal; en eindelijk ten 3°. Dat op elk Aandeel, tegen affchrijving, zal worden betaald in mindering van Capitaal 3½ pC. van het nominaal bedragen der Obligatien of wel f 35 -- op ieder Obligatie, groot geweest f 1000 -- en f 17-10- op ieder Obligatie, groot geweest f 500 -- en zal tot de Affchrijving, Rentebetaling en Aflossing ten Kantore van hun Directeuren worden gevaceerd op Dingsdag den 17 September 1816 en vervolgens Dingsdags en Donderdags voormiddags van 10 tot 1 uren, behoudens dat de Acte van Qualificatie, welke voor de belangen der Geïntresteerdens noodig is, voor de ter betaling aangeboden wordende Obligatien geteekend zij, waartoe gedurende de maanden September, October en November dezes Jaars 1816 ten Kantore van de Notarissen VAN HOMRIGH en COMMELIN gevaceerd wordt.

**** LAMAISON en BOUWER, en DE LANOIJ en BURLAGE, als Directeuren van het Kantoor van Administratie van *Napolitaansche Fondsen, te Amsterdam opgericht*, adverteeren: met goetvinden van Heeren Kommissarisfen, derzelve Administratie; dat de COUPONS der door hen uitgevene Certificaten, voor zes maanden Renten, te Napels, vervallen geweest den eersten Januarij 1816, op den 9den dezer en vervolgens dagelijks, uitgezonderd Zaterdag en Zondag, des voormiddags van 10 tot 12 uren, ten Kantore hunner Administratie, op de Keizersgracht, bij de Reestraat, zullen worden betaald, met f 11 -- per Coupon, van 25 Napolitaansche Lires.**

**** BURGEMEESTEREN DER STAD ZAANDAM, adverteeren bij deze aan allen die het zoude mogen aangaan, dat op de gewoonlijke KERMIS of JAARMARKT aldaar, die invallen zal den zesden October aanstaande, niet zullen worden gepermitteerd Draaborden, Rijfelaars, Loterijen, nog vreemde Bedelaars, en dat alle Entrepreneurs van Spectakels, Vertoningen enz., alsmede alle Kramers en vreemde Koopheden, gehouden zullen zijn, voor den aanvang der Kermis hunne Patenten te deponeren, op de Stads Secretarie, alwaar dezelve gedurende hun verblijf zullen worden bewaard.**

Burgemeesteren voornoemd,
E. VAN DE STADT, President.

C. COPIUS PEREBOOM, Secretaris
zijn voornemens op *Woensdag* den 25 September eerstkomende, des middags ten 12 uren, op den Raadhuis aldaar, aan de meestbiedenden publiek te Verkoopen: Een quantiteit van 15 à 16000, meerder of minder, Haringtonnen HAARD-ASSCHE, liggende in de Schuren aan de Belten binnen dezelve Stad: en voorts dadelijk na die Verkoop mede openbaar te Verpachten: Het ophalen van de ASCH en het VUILNIS in dezelve Stad, voor den tijd van drie Jaren, in te gaan met primo November aanstaande. De Conditiën waarop de voornoemde in voorraad zijnde Asch zal worden Verkocht, alsmede de Conditiën tot Aanbesteding van het Ophalen der Asch en het Vuilnis, zullen inmiddels dagelijks (de Zondag uitgezonderd) ter lezing liggen op de Secretarie der gemelde Stad Haarlem, van des voormiddags ten tien tot des namiddags ten twee uren, en de Asch, welke Verkocht zal worden, zal mede dagelijks, uitgezonderd des Zondags, in de Schuren aan de Belten te zien zijn.

Burgemeesteren voornoemd,
D A V I D H O E U F F T.
Ter Ordonnantie van dezelve,

A A N B E S T E D I N G.
P. D U C R O C Q.
BURGEMEESTEREN DER STAD ALKMAAR, maken bij deze bekend, dat zij op Dingsdag den 17den Septem-

ber 1816, des middags ten 12 uren, op de Stads Timmerwerf binnen gemelde Stad, bij inschrijving en opbod, aan de minst-aannemenden zullen Aanbesteden: Het TIMMERWERK, ter Appropriëring van het gewezen BURGERS-WEES-

on HUIS-ARMEN-HUIS der gemelde Stad, tot een MILITAIRE CASERNE.
Zullende het Bestek, Conditiën en Voorwaarden daarvan acht dagen voor de Besteding dagelijks voor een ieder ter Lezing liggen op de bovengemelde Stads Timmerwerf, (uitgezonderd des Zondags) van des voormiddags 9 tot des middags 12 uren, en van des namiddags 2 tot 5 uren, alwaar ook de proviſionele Inschrijvings-Biljetten, welke op Zegelpapier geschreven, ondertekend en d'gtgelakt zullen moeten zijn, endaags voor de Bestedings voor 4 uren des namiddags ingeleverd moeten worden, terwijl de noodige aanwijzing en informatie bij den Stads-Architect, op gemelde Stads-Timmerwerf woonachtig te bekomen zijn.

Alkmaar, den 3 September 1816.
**** BURGEMEESTEREN der Stad HEUSDEN, Provincie NOORD-BRABAND, met gemeen overleg van de Raad der Gemeente besloten hebbende, om eene Stads ACCOUCHEUR, tevens CHIRURGYN zijnde, te beroepen, heden bezitten en voldoende bewijzen daarvan kunnen produceren, om hunne sollicitatien voor den eersten October aante-**

handen, vrachtyrij aan den President Burgemeester dezer Stad in te zenden.
Burgemeesteren voornoemd,
RIETVELT VAN HERPT EN SPRANG,
Ter Ordonnantie van dezelve,
J. V R E E D E.

**** W. DE NEUFVILLE, ABRAMSZ., D. W. VAN VLOTEN ABRAMSZ., J. VAN BEMMELÉ, C. VAN KETWICH en M. WESTENDORP, Makelaars, zullen op Maandag den 30sten September 1816, te Amsterdam, in het Lokaal voor publieke Verkoopingen, van ons genaamd het *Oudestijds Heeren Logement*, savonds ten vijf uren, presentegracht, Z. Z., tusschen de Heeren- en Keizersgrachten, Wijk 40, No. 2563. - No. 2. Een kapitaal hecht, sterk en proper betimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen op de Keizersgracht bij de Heeregracht, Wijk 58, No. 5376, en te zien No. 1. Dingsdag en Donderdag van 11 tot 2 uren, en No. 2. Maandag en Donderdag van 12 tot 2 uren, alsmede op den Verkoopdag, mits verzoenende een briefje door eene der Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen, vier dagen vóór en op den Verkoopdag te zien zijn, van No. 1. ten Kantore van de Notarissen BAAK en CRAMER, op de Keizersgracht tegen over de Westmarkt, en van No. 2. ten Kantore van den Notaris A. HUYKOPER, op de Prinsgracht tegen over de Roofgracht. **** Op den 30 der Maand September 1816, zal men te Rhenen, in de Provincie Utrecht, publiek verkoopen: Een logenbel HUIS, voorzien van een meest Belangene Kamers, Keukens, Kelder enz., mits aders Keeshuis en Stal, benevens een groote Tuin, met nog een Woonhuis aan dezelve annex. Nadere onderrichtingen zijn te bekomen bij den Vredergertse Rhenen, bij den Notaris *Hilfert van Gimel te Veenendaal*, en bij *Otto Raaijls en Zoon te Amsterdam*. **** Uit de Hand te Koop: Een wel ter Neving staand WINKELHUIS, waarin meer als 30 Jaren met goed succes *Winklers- en Kommerijs-Negotie* is gedaan, gaande te Zaandam, Oostzijde, op de Zeedijk; te bevingen bij *Fredrik Alef*.******

**** Men is van mening op Zaterdag den 28sten September 1816, des middags ten twaalf uren, ten Huize van *Klaas Brouwer*, Kastelein in het *Zaandammer Veerhuis*, op de Bierkade, te Alkmaar, bij het Opbod, om kantant Geld, te verkoopen:**
Een onlangs geheel nieuw gebouwde KOFSCHUIT of zoogenaamd BLOKZIELDER JAGT, lang over Steven 48 voeten, breed 12½ voeten, met Zeil en Treil, staand en loopend Wand en verder Toebehooren.
De gemelde Schuit ligt in het Verdronken-Oord, binnen de Stad Alkmaar, en is aldaar dagelijks voor een ieder te zien; terwijl de Inventaris der Goederen, tot voorschrevene Schuit behorende, ter lezing ligt ten Huize van *Ana Piere*, Wed. *Blatt* *Wij Dandlijn*, wonende op het Verdronken-Oord, en in het *Zaandammer Veerhuis*, op de Bierkade, te Alkmaar.
**** G. TWISK Cz., J. D. MERCKER, N. DE RIJK, H. KLOPPER, J. L. SPIES, N. VAN SOOMEREN en G. TER MARSCH Junior, Makelaars, zullen op Maandag den 7 October 1816, in het Lokaal voor Publiek Verkoopingen, van ons genaamd het *Oudestijds Heeren Logement*, savonds ten vijf uren, presentegracht, Z. Z., tusschen de Heeren- en Keizersgrachten, Wijk 40, No. 2563. - No. 2. Een kapitaal hecht, sterk en proper betimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen op de Heeregracht, Wijk 58, No. 5376, en te zien No. 1. Dingsdag en Donderdag van 11 tot 2 uren, en No. 2. Maandag en Donderdag van 12 tot 2 uren, alsmede op den Verkoopdag, mits verzoenende een briefje door eene der Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags, ten Kantore van de Notarissen VAN HOMRIGH en COMMELIN, voor eantidat te zien zijn.**

Alzoo de VROEDVROUWS-PLAATS te Barfingerhorn is komen te vaceren, zoo kunnen de genen, welke daartoe mogten incineren, zich adresseren bij den Ondergeteekende als Burgemeester derzelve Gemeente, wonende te Schagen, en zulks voor of interlijk op den 1 October aanstaande.

De Sollicitanten zullen moeten produceren een behoorlijk Certificaat van goed gedrag en bewijs van de afgelegde Examen. Bestaande het jaarlijksch Tractement in eene somma van f 125:-- benevens 30 Ton Tuin en veldwoning.

Schagen, den 2 September 1816.

De Burgemeester voornoemd,
W E S T I N G H.

Door het overlijden van *Johan Christoffel Textor*, de Post van KLOKKENIST, te Schiedam, vacant geworden zijnde, kunnen de genen, welke genegen mogten zijn, op een fortabel Tractement, die bediening, bij welke de Overledene de ORGANIST-PLAATS der Waltche Kerk, en het geven van Onderwijs in de MUZIEK heeft uitgeoefend; te vervullen, mits de noodige bekwaamheden hebbende, en in de Muziek ervaren zijnde, zich in *perfoon*, of met *vrachtwijze* Brieven aanmelden aan Heeren Burgemeesteren der Stad Schiedam.

Schiedam, den 29 Augustus 1816.

De President Burgemeester,
C. H E E R E M A N.

Een FATSOENLIJK MAN, die de Fransche, Hoogduitsche, Hollandische en Deensche Talen magtig, en de Engelsche Taal kundig, en van alle mogelijke Kantoorbezigheden de beste kennis heeft, hebbende te Amsterdam, Peterburg, Lubek en Koppenhagen op Kantoren en ook als reizende gefungeerd, wenschte zich gaarne tegens een matig Saaris geplaatst te zien; brieven franco onder L. Z., bij J. ELLERMAN, Kantoor-Boekverkooper, op de hoek van de Beurs- en Kromelleboogstegen te Amsterdam.

Een fatsoenlijk MAN, van goeden Huize, door tijdsomstandigheden ongelukkig geworden zijnde, dewelke door beoeffening, in de Landbouwkunde ervaren en met Administratieve werkzaamheden bekend is, biedt zich aan tot de directie en waarneming zoo wel van Landertien als Boschen, en alles wat tot de beheerfing van aanzienlijke Goederen verkocht kan zijn, onder billijke Conditien en Voorwaarden om dezelve te Adminiftreren, het zij met of buiten de vrije Inwoning, terwijl des begerende, door deszelfs Huisvrouw, van de jeugd af aan tot het Landleven opgebracht, de beheering van de Boerderij en alle verdere Huishoudelijke dienst kan worden waargenomen; kunnende ten allen deelen van hante probiteit de gunstigste getuigenis produceren; te beschrijven bij den Boekhandelaar Wm. van BERGEN & COMP., te Breda. Brieven franco, onder de Letter R.

JOHANNA FREDERIKA WEDEKINN, Stads Fransch Kost-Schoolhouderesse te Naarden, maakt bij deze bekend, dat Zij zints eenigen tijd haar Institut geopend heeft om JONGE JUFVROUWE in de geheele Kost aanteneemen, waardoor Zij zich aan OUDERS en VOOGDEN aanbeveeld. De Voorwaarden zijn te bekomen bij de Boekverkoopers VAN ARUM en KRAIJENBRINK, op den Nieuwendijk en hoek van de St. Nicolaasstraat te Amsterdam.

Een BOEKDRUKKERS-KNECHT, het Letterzetten en Drukken grondig verstaande, en van bewijzen van een goed en eerlijk gedrag voorzien, beftendig Werk begerende; gelieve zich hoe eer zoo beter te adresseren bij den Provinciale Drukker A. VAN GOOR, te Arnhem. (Brieven franco.)

Een APOTHEKERS-BEDIENDE, bewijzen van goed gedrag en bekwaamheden kunnende produceren, genegen zijnde op primo November of eerder, tegen een billijk Loon, zich in eene Apotheek- en Drogist-Winkel te engageren; adresseren zich in Perfoon bij J. F. ALLART, te Alphen.

Alzoo HERMAN BANNINK, gewoond hebbende te Deventer, zijne Vrouw en Kinderen heeft verlaten, niet wetende waar dezelve zich thans bevindt, zoo roept deszeifs Vrouw S. H. J. BASTIAAN, gemeyden laren Man H. Bannink bij deze op, om binnen den tijd van zes Weken na dato dezes, voor de Regtbank van Deventer te compareren, ten einde over zijne absentie te verantwoorden; zellende zij hem anders bij non-comparitie naar regten vervolgen. Deventer, den 24 Augustus 1816.

S. H. J. BANNINK, Geb. BASTIAAN.
C I T A T I O E N D I C T A L I S.

Nachdem per Decretum vom 9ten August II. über das, laut eigener Angabe des Gemeinschuldners, aus circa 2238 fl. 48 stüvers courant in activis todann aus einigen mobilien bestehende Vermögen des Kaufmanns LEVY JOSUA FRISO, zu Norden, der generale concurs eröffnet, auch der offene Arrest erkannt und publiciret worden; so werden sämtliche Creditoren deselben hiemit vorgeladen, binnen 3 Monaten, und längstens in Termino reproductionis et annotationis den 11ten December, morgens 9 uhr, eorum Deputato Herrn Land- und Stadts-Gerichts Assessor von Glan entgegen der Persönlich oder durch die bey diesem Gerichte angestellten Herren Justiz Commisarien, WIARDA, DITZEN, UFEN, KIRCHHOFF und TAAKS, anhero zu erscheinen, ihre Forderungen anzugeben und zu justificiren, unter der Verwarnung, dasf die Ausbleibenden mit allen Ansprüchen an die Masse präcludiret, und ihnen durch Urtheil und Recht ein ewiger stillschweigen auferlegt werden solle: jedoch werden den Militair und diesen gleich geachten Perfonen ihre Rechte ausdrücklich vorbehalten.

Norden, in Ostyriesland, den 9 Aug. 1816.

Das Königliche Großbritannisch Hannoverisch Provisorisch bestätigte Land- und Stadt-Gerichte daselbst.

H O P P E.

Alle die iets, het zij Gelden, Papieren of van welken aard het anders zijn moge, zonder eenige uitzondering, te vorderen hebben van, of iets verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Notaris JACOB VAN DE KREKE, worden verzocht daar van ten spoedigsten, inmers voor den 15 September 1816, schriftelijke opgave en betaling te doen aan deszelfs Zoon Mr. KORNELIS BLIEK VAN DE KREKE, Praktizerend Advokaat te Middelburg.

Den tweeden September laatsleden, in Veiling opgehouden: Eene Partij Dantziger, Memelsche, Koningsberger DUIGEN en KLUFTEN, en Amerikaanse DUIGEN, door den Makelaar J. G. KOOPMAN Gr. Zn.; blijven intusschen uit de hand te Koop, te bevragen ten Kantore van gezegden Makelaar op de Binnenkant, No. 32, te Amsterdam.

De Erfnamen van wijlen den Heer CAREL OTTO VAN KESTEREN zijn voornemens op Maandag den 23 September 1816, des namiddags ten drie uren, in het Logement *de Zon*, buiten de Rijnpoort der Stad Arnhem, publiek op hogen te doen Inzetten, en veertien dagen daarna, zijnde den 7den der daar aan volgende maand October, bij Toeslag te Verkoopen, de na te meldene onroerende Goederen:

- 1. Een BUITENPLAATS, *LAAG-ZOEREN* genaamd, bestaande in Heerenhuis, Koetshuis met Schuur en Tuinmans-Woning en Duiven-Til, met zijne Tuinen, leggende in Grachten van lopend water, met annex Bouw- en Weilanden, opgaarde Boomen en andere geëxtendeerde Hout-Gewaschen.
- 2. Zes BOUWHOVEN, alle met derzelver Bouwman's-Woningen, Schuren, Schaapfchorten en verder Getimmer; voorts Bouwvelden, Weilanden en Hout-Gewaschen, bij ieder van dezelve behoorende.
- 3. Drie dubbelde WATER-PAPIER-MOLENS, met Woning voor den Fabrikant, Schuren, Arbeiders-Woningen; voorts Bouw- en Weiland en Hout-Gewasch, zoo bij ieder van dezelve behoorende is.
- 4. Een WATER-KOREN-MOLEN, met Molenaars-Huis en verder Getimmer, Bouw- en Weiland en Hout-Gewaschen.
- 5. Een THIEND, gaande uit de voorschreve Erven en andere bijgelegen Landerijen.

Ieder der voorschreve Goederen op zich zelve en de geneete massa te zamen gevende en opleverende aanzienlijke Renten en Voordeelen.

Alle deze Goederen zijn in een zeer goeden staat bij en aan malkanderen gelegen in de Gemeente van Dieren bij het Dorp van dien naam, tuschen Arnhem en Zutphen.

De Veiling van dezelve zal geschieden in afzonderlijke Percelen, Blokken en Massa, op Conditien van welke men, even als betrekkelijk tot de Goederen zelve, tien dagen vóór den Inlaat, informatie zal kunnen bekomen bij de Notarissen NIJHOFF, te Arnhem, en VAN RHEMEN, te Dieren, en op de Plaatsen zelve zal, aan desbeegerende, de aanwijzing worden gedaan.

Z E G T H E T V O O R T.

Ingevolge autorisatie van de Burgerlijke Regtbank, te Deventer, zal den Notaris G. W. JACOBSON G. Jz., residierende te Wijhe, ten verzoeke van Vrouwe A. G. ACKERSDIJCK, Douariere van *Munnich*, als Voogdesse over hare minderjarige Kinderen, en ten verzoeke van de verdere Mede-Eigenaren, ten bijwezen van de Heer JAN VAN DE POLL Jz., als Toezieende Voogd, en ten overstaan van den Heer Vrederegter van het Kanton Raalte, op Zaterdag den negentienden October 1816, des voormiddags ten 10 uren, aan de *Brabantfche Wagen*, te Wijhe, doen Veilen, en 14 dagen daar na op uur en plaats finaal verkoopen:

- No. 1. Het BUITENGOED *HET WIJHENDAHL* genaamd, gelegen bij het Dorp Wijhe, aan den IJssel, tuschen Zwol en Deventer, bestaande in een voor weinige Jaren nieuw getimmerd Huis, van vier Beneden- en vier Boven-Kamers, Keuken, Vatenhok, Knecht- en Meiden-Kamers, ruime Zolders en Cemente Kelder, Tuinmans Huis, Paarden- en Beesten-Stallen, Koetshuis, eene groote Tuin, met Schutting en goede Vruchtboomen, Wandelingen, bepoet met opgaarde Boomen, en een schoon Stuk BOUWLAND, achter het Perceel gelegen.
- No. 2. Een Stuk BOUW- en WEIDE-LAND, voor No. 1. gelegen.
- No. 3. Een KATERSTEDE *DEN DENNEBOOM*, met derzelver Landerijen, naast No. 2. gelegen.
- No. 4. Een KATERSTEE *HET HOOGEBEEN*, gelegen in Hertem, onder Wijhe.
- No. 5. Twee WOONINGEN, (onder één Dak), gelegen in het Dorp Wijhe, aan den Dijk.

De Conditien van Verkoop zullen gedurende de Maand October ten Kantore van gemelde Notaris ter lezing leggen. En zal gemelde *Britenged* alle Dingsdagen en Vrijdagen gedurende de gemelde Maand October te zien zijn, mits een uur vóór de veien belet vragende.

Men zal op Zondag avond, den 10den November aanstaande, inde Gemeente van de Zippe, in het openbaar verkoopen: Eene kapitale BOERENPLAATS, behaande in eene hechte Herke HUISMANS-WONING met 55 Morgen LAND, hante en gelegen aan het Buitje inde voornoemde Gemeente. De gemelde Huisman's-Woning is in den Jare 1805 nieuw gebouwd en voorzien van eene Berging voor 50 Koehooi, benevens alle zoodanige verdere Gerakken als tot eene welingerige Boerderij behooren.

De Heeren G. W. en L. O. W. VAN DER FELTZ, te Assen en Groningen woonachtig, zijn voornemens, ten overstaan van den Ondergeteekende Mr. S. GRATIAMA, openbaar Notaris, residierende te Assen, publiek aan de meesbiedenden te verkoopen: Het aanzienlijk LANDGOED, *het Huis te VREDEVELD*, gelegen bij en onder Assen, Hoofdplaats van het Landfchap Drenthe, bestaande uit een Huis met Toren, en twee Schuurvelden, waerheen Voorhuis, elf groote en kleine Kamers, Kelders, Meiden-Kamer, groote Zolders, Stalling voor 6 Paarden en gkkoeyen, Koetshuis en Tuifchuur, een groote welgeculiveerde Tuin, voorzien met eene menigte Vruchtboomen, van de beste en hufte foorten; voorts ruime Cingels, verscheldene Boschen, Lanen en Wandelingen, benevens een aardig Bouw-, Hooi- en Weide Landen; alsmede nog drie Boeren-Woningen, met de noodige Landerijen. Gemelde Goederen zullen eerst bij Percelen, en vervolgens in Massa worden geveild; zullende de eerste Veiling worden geveild op Dingsdag den 12, en de tweede Veiling op Dingsdag den 19 November 1816, telkens 's avonds ten 5 uren, te Assen, ten Huize van den Logementhouder J. Donker.

De te Verkoopen Goederen kunnen door de gadingmakenden worden bezigtigd op Vrijdag den 20 September 1816, 's morgens ten tien uren en zoo vervolgens alle Vrijdagen tot aan de Verkoop toe.

De nadere Beschrijving der Percelen en de Conditien van Verkoop, zullen gedrukt en gratis te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd, en ter lezing liggen bij den Logementhouder J. Donker, te Assen, en L. van der Malen, aan de Brede Markt, te Groningen.

S. G. R. A. T. A. M. A.

V E R V O L G van de Dingsdagsche H A A R L E M S C H E C O U R A N T

Van den 10 September 1816.

*Aan spraak van den Heere WICHERS, Directeur Generaal der
Convooijen en Licenten, gedaan in de vergadering der Tweede
Kamer van Hun Ed. Mog. de Staten-Generaal, den 3den sep-
tember 1816.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het heeft Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd, aan mij den vereerenden last op te dragen, om aan U Ed. Mog. over te brengen een zamenstel van de wet en het tarief, waarnaar de behandeling der Konvooijen en Licenten, of de heffing der regten op den *invoer*, *uitvoer* en *doorvoer* van alle waren en goederen in dit koninkrijk, vóór het vervolg, op een gelijken en eenparigen voet, zoude behooren geregeld en uitgeoefend te worden.

De aangelegenheid van het onderwerp is in alle takken van maatschappelijke welvaart en bedrijf zeer groot.

Zij doet zich vooral gevoelen in den koophandel, de fabrieken, den landbouw en andere takken van industrie; en het is uit hoofde van deze aangelegenheid, dat ik meene mij te mogen veroorloven, om den geest dezer verordeningen, bij deze plechtige gelegenheid, eenigzins te ontwikkelen en open te leggen.

De belastingen in een Rijk worden uit deszelfs behoeften geboren. Naar mate de laatste toenemen, of moeten toenemen, is het noodig, dat de eerste vermeerderd worden.

Een welgesteld gouvernement moet deszelfs werkzaamheden dus ten dezen opzichte aanvangen met de overweging der onontbeerlijke behoeften van den Staat, en de belastingen hier na geregeld, hebben geene andere bedoeling, dan om de schatkist, tot voldoening aan die behoeften, te sterken, en geene andere strekking, dan om, door die onderscheidene belastingen, zoo veel mogelijk, een regtvaardigen en billijken maatstaf te vinden en daar te stellen, naar welken ieder onderdaan, in evenredigheid van deszelfs staat, rijkdom en vermogens, kan afgemeten worden, om het zijne toe te brengen tot voldoening aan deze staatsbehoeften, en om daardoor zijne bescherming, zijne welvaart, zijne zekerheid in zijn vaderland te vestigen.

Het schijnt mij toe, Ed. Mog. Heeren, dat men deze gronden als eene algemeene en zekere waarheid kan aannemen. Maar, hoe waar die, over het algemeen, ook zij, dunkt het mij even zeker te zijn, dat de regten op de Konvooijen en Licenten, de belastingen op den *invoer*, *uitvoer* en *doorvoer* van goederen en koopmanschappen, in den reeks van zoodanige belastingen, over het geheel, niet kunnen gerangschikt worden.

De bescherming en beveiliging der zeeën en kusten vereischen ongetwijfeld aanzienlijke uitgaven. Het onderhoud van rivieren, wegen en stromen, brengt noodwendig groote onkosten mede, en het is zeer natuurlijk, dat zij, die daardoor bijzonder beveiligd worden, of voordeelen en gemakken genieten, ook, en wel bijzonder, het hunne toebrengen, om in die noodwendige uitgaven te voorzien. De koopman, de fabriekant, de landbouwer zijn alle in dat geval met den *invoer* en vervoer hunner goederen, waren en voortbrengselen, en het is dus zeer billijk, dat zij bijzonder ook het hunne toebrengen tot ondersteuning van 's Lands middelen voor deze uitgaven.

Maar dit is niet het eenige, het is niet het voornamste oogpunt, waaruit het Z. M. behaagd heeft, en weldadig heeft goedgeacht, deze aangelegene wetten en verordeningen op de Konvooijen en Licenten te beschouwen; neen, een veel uitgebreider inzicht, dan de zorg voor 's Lands schatkist, doet zich hier voor den geest op.

Deze wetten kunnen en moeten haren weldadigen invloed oefenen op alle hoofdbronnen van bestaan en welvaart in de maatschappij.

De koophandel, de fabrieken, de zeevaart, de landbouw, de vischvangst, en zoo vele andere nuttige bedrijven, hebben alle het grootste belang bij de wijziging dezer wetten en regten: en het zijn deze verordeningen, die deze belangen in een onderling verband brengen, die den bloei en voorspoed van allen beoogen, en zoeken daar te stellen.

Zij, die deze opgenoemde bezigheden in de maatschappij oefenen, zoeken allen hunnen belangen, hunne voordeelen en welvaart daardoor te erlangen. Zij allen zijn de kinderen van het grootte huisgezin; zij allen hebben dezelfde regten, dezelfde aanspraak op bescherming, en de wetgever weet de belangen van allen te regelen, en tot een punt van algemeene en onderlinge welvaart bijeen te brengen.

De koophandel, die hoofdbron van Neerlands welvaart en voorspoed, die zich uitbreidt tot alle oorden der wereld, eischt de hoogstmogelijke vrijheid en zelfbestuur in alle zijne handelingsen. Hij heeft belang, om, met de minste belemmeringen; zijne waren en goederen te kunnen afzetten, verzenden en uitvoeren. Hij is zijnen bloei verschuldigd ook daaraan, dat hij de gefabriceerde goederen, hetzij tot buitenlandsch of binnenlandsch vertier, op de meest voordeelige wijze tot den consummateur kan overbrengen. Hij moet zijn oog vestigen, om de gefabriceerde goederen en andere koopwaren, van gelijke deugd en qualiteit, voor lage prijzen in den handel te trekken; ten einde die, met voordeel, tegen andere of vreemde, ter markt te kunnen brengen. En alle deze belangen mogen in het zamenstel dezer wetten niet uit het oog verloren worden.

De fabrieken (waaronder men in een uitgebreiden zin den landbouw en vischvangst mede kan bevatten, die zoo zeer eene bron van welvaart, van van voorspoed, van deugd zelfs, voor de mindere volksklasse, opleveren, en welker getal en aangelegenheid in dit Rijk zoo aanzienlijk is, vorderen dezelfde bescherming. Ons land is, door zijne ligging, door zijne rivieren, door het bezit van grondstoffen, daartoe geschikt. De mijnen, de veeveelt van runderen en schapen, de boschden, de landbouw, leveren den nijverden werkman, vlas, hennip, huiden, ijzer, run, hout en steenkolen in overvloed, om de looijerijen, de linnen- en lakenweverijen, de ijzer fabrieken, en meer andere, aan den gang te houden en te doen bloeijen: terwijl het katoen, van elders aangebragt, door deszelfs bewerking op het spinnrad en weefgetouw, duizenden onderhoudt.

De fabriekant echter, hoe rijk ook in dit alles, is afhankelijk van omstandigheden, en moet door wijze wetten worden ondersteund, zonder aan

man en consummateur, die altoos en overal deugdzame goederen voor lage prijzen zoeken. Hij is afhankelijk daarvan, dat hij zijne gefabriceerde goederen van dezelfde deugd en qualiteit, voor denzelfden prijs als die zijner buitenlandsche naburen, in den handel en tot consumtie kan overbrengen. Waar dit geen plaats heeft, kan de fabriek niet gedreven worden; de gefabriceerde voorraad zal den werkman zelven tot een last worden, en alle rijkdom aan grondstoffen, hoe groot die ook zijn moge, zal verloren gaan.

Hier treft dus de Staats-huishoudkunde zwaarigheden aan, die door wijze wetten, op den *invoer*, *uitvoer* en *doorvoer* der goederen, moeten gelykend worden, op dat de belangen van het fabriekwezen, met de belangen van den koophandel en den inlandschen consummateur zelven, in verband, en zoo veel mogelijk in overeenstemming, worden gebragt.

De zwaarigheden van dezen aard zijn dikmaals door geene menschelijke voorzieningen geheel weg te nemen; dewijl de ligging, de mindere uitgebreidheid, de voorspoed zelfs der landen deze liederpalen voortbrengen kunnen.

Maar, alles te zamen genomen, brengen deze zwaarigheden deze onderscheidene omstandigheden mede, dat het eene land, tot zijn bestaan en zelfsbehoud, meer belastingen dan het andere noodig heeft, om zijne welvaart, zijn zelfbestaan te verzekeren.

Waar zulks plaats heeft, zoo als in dit Rijk werkelijk het geval is, daar moeten de daghurzen en werkloonen noodzakelijk hooger zijn, dan bij onbelaste naburen, die hunne gefabriceerde goederen aldus voor mindere prijzen in den handel en ter consumtie kunnen overdoen.

Deze staat van zaken kan aan zich zelven, of aan zijn eigen loop niet overgelaten worden, en het zijn de wetten op den *invoer* dezer vreemde fabriekwaren, die de evenredigheid moeten herstellen, opdat dat de inlandsche industrie niet kwijne of verloren ga.

Slechts twee middelen schijnen er voorhanden te zijn, die onder het bereik des governments vallen, om hier aan te genoet te komen. De ondersteuning namelijk der inlandsche fabrieken, door wijze wetten op vreemden *invoer*, en de vrijstelling des koophandels van die wetten op den *uitvoer* en *doorvoer*.

Het is ook langs dezen weg, dat het weldadig oogmerk van onzen geëerbiedigden Koning, zoo in de voorgedragene wet als tarief, het middel gezocht heeft, om den voorspoed des koophandels aan den bloei en standhouding der fabrieken te verbinden, en in overeenstemming te brengen, opdat, langs dien weg, de belangen van beide kanten worden behartigd en daargesteld.

Men wane niet dat in deze verordeningen eenig ander voetspoor gevolgd is, dan onze voorvaderen bevorens in dit land van commercie gevolgd hebben. Neen, ook in alle wetten op dit onderwerp heeft men, in voorgaande dagen, standvastig die zelfde gronden beleden en aangekleefd.

Men heeft de voorwerpen van buitenlandschen handel, en *invoer* en op den *invoer*, zeer matig bezwaard. Men heeft de voorwerpen van inlandsche fabrieken bij het inkomen in diervoege belast, dat het inlandsch gefabriceerde in de consumtie door het vreemde niet verdrongen wierde.

Immers zijn de vroegere wetgevers in Holland (wier diepe commerciële kennis men nog vereert in het plakkaat van het jaar 1725, welks daarstelling is voorafgegaan van een scrupuleus onderzoek en bedaard overleg in verscheidene jaren) erkende voorstanders geweest van eenen uitgebreiden vrijen handel: maar ook zij hebben dit principe gewijzigd of gematigd, naar gelang der bij hen zwaarwegende zorgen voor de inlandhouding der plaatshebbende inlandsche fabrieken, trafieken en andere takken van industrie.

Om van deze waarheid overtuigd te worden, heeft men slechts het tarief van het jaar 1725 in te zien, op de artikelen *glas*, *aardewerk*, *gemaakt ijzer*, *geverude lakens*, en zoo veel andere objecten, die in betrekking stonden tot de belangen der inlandsche etablissementen, zoo als die toen plaats hadden.

Wanneer dan het systema der vroegere wetgeving op dit stuk zoo wijs, en naar de belangen van het algemeen, dat is, van consummateur, bewerker en handelaar, berekend is, dat het alom ter navolging wordt aangeprezen, dan is ook de gevolgtrekking natuurlijk, dat er thans alleen in aanmerking behoort te komen, om dat zelfde systema uit te breiden, naar mate van de bestaande omstandigheden, of naar gelang van het meerder bestaan, de meerdere aangelegenheid van fabrieken, trafieken en andere takken van volksvlijt en volkswelvaart, welke in het tegenwoordig koninkrijk gevonden worden, en waaronder dezulke vooral te waarderen zijn, die hunne grondstoffen van bewerking op den vaderlandschen bodem aantreffen.

Deze zijn de gronden, Ed. Mog. heeren, naar welke de tegenwoordige voorgedragene wet en tarief ontworpen zijn en het zijn deze gronden, waar langs men getracht heeft de principes van een liberaal commercieel systema te ontwikkelen, door handel in verband en overeenstemming te brengen met het behoud en den bloei van inlandsche industrie, in de voorwerpen van inlandsche fabriekatie.

Het kan niet tegengesproken worden, dat de uitbreiding des koophandels, welke uit een algemeen liberaal systema van regten geboren wordt, het debiet der inland gefabriceerde goederen grootelijks bevordert; maar daarentegen mag ook niet worden ontkend, dat het belang der commercie overal in verband staat met de bevordering, de volmaking en de uitbreiding onzer fabrieken, welker grondstoffen wij meerendeels in onzen eigen boezem hebben, als waardoor een oneindig getal voorwerpen in den handel overgaat, om met voordeel door den handelaar aan den buiten- of binnenlandschen consummateur overgebragt te kunnen worden.

Een der twee uitersten in deze te kiezen, zoude voor dit land ten hoogste nadeelig kunnen worden, beider belangen te verbinden en te behartigen, zijn de bedoelingen geweest, die in deze ten leidraad verstreken.

Het zijn de grondslagen, op welke dezelve rusten. Deze grondslagen, zoo wijselijk ook door de voorvaderen erkend, zijn noch uitgebreid, noch ingewikkeld: neen, zij rusten vooral op deze stellingen.

1. Dat alle voorwerpen van groote handelstakken, op den *invoer*, uit

2°. Dat, op den invoer van alle grondstoffen, dienstbaar aan eigen fabrieken, zeer geringe belastingen gelegd worden.

3°. Dat van alle vreemde gefabriceerde goederen, die met inlandfche fabrieken in aanraking komen, op het inkomen zoodanige hooge regten geheven worden, als voldoende zijn, om het binnenlandsch debiet van eigene voortbrengfelen te begunstigen; zoo evenwel, dat de koophandel naar buiten ook daarin zoo min mogelijk worde belemmerd.

4°. Dat de uitvoer van alle objecten van binnenlandsche industrie, zoo veel doenlijk, worde begunstigd en vrijgesteld.

Het kan niet ontkend worden (daar de laagste prijzen der goederen het meest overeenstemmen met de belangen van den consummateur), dat in de toepassing dezer gronden op den staat der zaken zelve, vóór de ingezetenen van het Rijk, eenige moeilijkheden geboren worden; doordien zij, langs dien weg, de buitenlands gefabriceerde goederen in eigen consumtie overbrengende, duurder moeten betalen; dat is, de waarde dezer goederen moeten voldoen, tevens met de vastgestelde belasting.

Deze zwaarigheid, zegge ik, kan niet ontkend worden. Maar, behalve, dat het product dezer belasting alleen strekt ter afdoening der staats-uitgaven, en dus tot vermindering van andere algemeene bijdragen, ter goedmaking der behoeften, zoo is deze zwaarigheid, in meer dan een opzigt, denkbeeldig, vooral als men het tegenovergestelde opmerkt, plaats te hebben.

Of zoude men niet mogen vaststellen, dat de geheele ondergang der inlandfche etabliffementen noodzakelijk verbonden is met den vrijen en onbelemmerden invoer van vreemde fabriekgoederen? Zoude men niet mogen vaststellen, dat, na dit verval onzer fabrieken, de vreemde fabrikant als overwinnaar zoude optreden, en den inlandfchen handelaar en consummateur geheel van zich afhankelijk maken?

Zoude niet, met den val onzer fabrieken, de waarde der inlandfche grondstoffen meerendeels verloren gaan?

Of, zoo al de vreemde fabrikant ons van dezelve ontleed, zoude zulks niet met het oogmerk zijn, om dezelve grondstoffen naderhand wederom aan ons in een' bewerkten staat terug te zenden; om de voordeelen der fabriekatie door ons aan hem te doen betalen?

En eindelijk, wat zal men, na het verval der inlandfche fabrieken doen, wanneer opkomende oorlogen ons het verkrijgen der vreemde fabriekgoederen en behoeften moeilijk of onmogelijk maken? Zal men de inlandfche etabliffementen terug wenschen, om die naderhand weder vernietigd te zien?

En zoo wij de ondervinding ten dezen opzichte, daarenboven, bij andere volken raadplegen; zoo wij de recente wetten en tarieven van commerciërende en fabrikantile natien in Europa, en zelfs in Amerika, inzien, dan kunnen wij daaruit deze leering trekken, dat zij alle, ter begunstiging van inlandfche industrie, de vreemde, en dus ook onze manufacturen, zeer hoog op den invoer belasten, of wel verbieden, dat zij den uitvoer van eigene fabriekwaren op alle mogelijke wijzen begunstigen, om den vreemden consummateur daar mede te voorzien.

Het zal dus geen verder betoog behoeven, Ed. Mog. Heeren! dat onze inlandfche fabrieken, die tot zulk eene mate van perfectie gevorderd zijn, bij een' zoodanigen staat van zaken niet kunnen blijven bestaan, indien niet voor eigene wetten gezorgd worde, dat vreemde fabriekgoederen op het inkomen belast worden met een zoodanig regt; als waardoor derzelver prijzen worden verhoogd, en voor den inlandfchen consummateur in evenredigheid gebragt met de waarde van eigene voortbrengfelen; eene waarde, die, om de hier plaats hebbende grondlasten en andere impositien, op den fabrikant en werkmans rustende, niet verminderd kan worden.

Onze hoeden-fabrieken, onze glas-fabrieken, onze leerlooierijen, onze vlas-, katoen- en wolle weverijen en spinnerijen, onze geweer-fabrieken en ijzer-smederijen, moeten dus, met zoo veel andere, op dusdanige wijze, door de wetten ondersteund en in stand gehouden worden. En dit te meer, daar hier geene keuze te doen is, omtrent enkele theoretische principes, maar om de dadelijke bestaanswijze van zoo vele kostbare etabliffementen, welke voortdurend aan geen enkel oogenblik van interruptie, aan geen eenen dag van niet voortdurende bescherming, kan onderhevig zijn, zonder dat derzelver verval, het verloop van geoevende werklieden, en dus de triomf van onze industrieuse naburen worden daargesteld.

Men wane echter niet, dat, op deze wijze en langs dezen weg, de verbodene of hoog belaste en van buiten ingevoerde fabriekgoederen, naar dit zamenstel van wetten, aan den alles omvattenden arm der commercie onttrokken worden.

Indien dit het geval ware, indien deze fabriekwaren, ingevoerd, om, tot buitenlandschen handel wederom uitgevoerd te worden, door de hooge inkomende regten gedrukt wierden; of zoo, op den invoer verbodene goederen, door dat verbod, aan de commercie onttrokken wierden, dan waarlijk zouden er eene menigte objecten aan den weldadigen handel ontnomen worden, die uit den reeks der commerciële behoeften, of van eene algemeene markt van koopwaren niet kunnen gemist worden. Dan zouden inderdaad inlandfche fabrieken ondersteund en begunstigd worden, tot na-deel, tot onmisbaar verval van onzen zoo uitgebreiden, zoo veel omvattenden koophandel; en zoodanige bescherming der fabrieken, zoude, bij gemis eens algemeenen handels, eindelijk uitloopen op het verval en bederf der inlandfche industrie zelve.

Om zulks te verhoeden, laat de voorgedragene wet het transito van alle waren en goederen vrij, zonder voldoening van uit- en inkomende regten, en alleen onder betaling van een gematigd regt voor zoodanig transport over onzen vaderlandschen bodem. En of ook hierin nog eenige zwaarigheid was, en bij de commercie zijn mogt: of indien een redelijke tijd, tot het doen transiëren der goederen, vóór den inlandfchen of vreemden koopman niet voldoende mogte zijn, om zijne speculatiën en mercantile bepalingen te fixeren; ook dan heeft de wet daarin voorzien, door aan alle steden, in welke eenige uitgebreide handel bestaat, toe te staan, om aldaar eene bergplaats, onder de beraming van *entrepot*, aan te wijzen, in welke de goederen, voor een zeer matig regt van bewaring, onder toezigt en verzorging der administratie van de Konvooijen en Licenten gesteld worden, ten einde de eigenaar tijd hebbe, zich te beraden, om die goederen te doen transiëren, of, onder betaling der inkomende regten, voor binnenlandfche consumtie tot zich te nemen.

En, zoo ook hierin, bij de commercie, voor deze of gene gevallen; om deze of gene reden, eenige zwaarigheden gevonden mogten worden, ook dan staat de wet toe, dat de eigenaar der van buiten ingevoerde goederen een pakhuis of bergplaats aanwijze, in welke die goederen, onder behoorlijk toezigt, opgeslagen en gecustodieerd worden.

De wet vordert in deze volstrekt niets, dan het beletten van den sluikhandel, of de volkomene zekerheid, dat de op den invoer verbodene goederen uit de binnenlandfche consumtie geweerd worden, en dat de inko-

mende regten van alle anderen worden voldaan, vóór dat dezelve ter consumtie worden overgelaten; en zulks met toevoeging van alle mogelijk gemak en vrijheid aan den handel, welke, behoudens die voorzorgen, verleend kunnen worden.

En hiermede de hoofdgronden der wet, ten dezen opzichte, ontwikkeld hebbende, is mij overig, om nog een oogenblik stil te staan bij een object, waarin deze aangeboden verordeningen grootendeels afwijken van de inrigtingen, die bij de nog vigerende wet in de Noordelijke gewesten waren voorgeschreven.

Ik bedoel het gebruik der binnenlandfche paspoorten.

Toen men, bij de wet van 1725 en vroeger, had bepaald, dat van alle goederen, die ingevoerd en uitgevoerd wierden, zekere konvooi- en licent-regten betaald zouden worden, op het inkomen uit zee ter plaatse der ontlading, op het uitgaan ter plaatse der inlading, was het ten uiterste noodzakelijk, om fraudes of verkorting van regten voor te komen, dat de binnenlands circulerende goederen niet frauduleus wierden uitgevoerd, zonder betaling der gestelde belasting.

Hiertoe waren vooral twee wegen leidende: de eerste, dat er, op de uiterste grenzen van het land, alle mogelijke toezigt wierde genomen, dat geene waren of goederen binnengebragt, of uitgevoerd konden worden, zonder de gestelde regten te betalen. De andere, dat er voorzieningen beraamd wierden, waarbij vooral in binnenlandsch vervoer van de plaats der inlading tot die der destinatie, gezorgd wierde, dat zoodanige waren niet ter sluik wierden uitgevoerd.

De wetgevers van het jaar 1725 en vroeger hebben het laatste middel, hoe omslagtig ook, gekozen, daartoe ligtelijk bepaald door de constitutie van het land zelve, die niet gedoogde, dat de Staten-Generaal in en op de zoomen der grensprovincien eene zoodanige onafhankelijke fouvereiniteit oefenden en deden uitvoeren, als noodig was, om in alle deelen, en met kracht deze generaliteits-belasting aldaar te doen invorderen, en de sluikerijen te betengelen, of te corrigeren.

Men heeft dan dit middel vooral gevonden in het daarstellen der binnenlandfche paspoorten, zoo dat geene goederen binnenlands mogten vervoerd worden, zonder van een zoodanig document voorzien te zijn, zonder dat die ter plaatse der afzending nauwkeurig wierden aangegeven, en zonder dat de uitgaande regten voor die goederen door den verzender wierden geconfigneerd, om terug gegeven te worden, na bekomen bewijs van de aankomst ter plaatse van binnenlandfche destinatie; alles ten einde geen mouvement van goederen, geene verzending van waren konden plaats hebben, zonder dat de bedienden ter recherche, uit de documenten zelve, de kwaliteit, kwantiteit en bestemming dier goederen konden ontwaren; en zulks bij pene van confiscatie der goederen, met zoodanige binnenlandfche paspoorten niet vergezeld.

Ik zal niet noodig hebben, Ed. Mog. Heeren! om aan te toonen, dat het rigoureuze van dezen maatregel, alleen daargesteld, om de uitgaande en inkomende regten te verzekeren, van den beginne aan, groote zwaarigheden deed gevoelen; zwaarigheden, waar tegen men hulpmiddelen zocht, en meende te vinden in het examineren van sommige goederen van deze voorschriften, en in het invoeren van jaarbrieven voor beurtschepen van de eene bepaalde plaats tot de andere; dan welke hulpmiddelen, naar mate die vermenigvuldigden, en moesten vermenigvuldigen, de kracht der wet der verordeningen verzwakten en wegnamen. Van daar ook, dat deze instellingen bij andere volkeren, hoezeer ook anders bewonderaars onzer mercantile voorschriften, niet zijn overgenomen, en in de Zuidelijke provincien van het Rijk ook nooit hebben plaats gehad.

Het kan niet ontkend worden, dat deze instelling, van binnenlandfche paspoorten, naar den inhoud der wet uitgevoerd, ten uiterste drukkend is voor allen binnenlandfchen handel en vervoer, en dat dezelve, met de plaats hebbende modificatiën, weinig kracht van executie behoudt, dat dezelve dikmaals eene wijde deur aan geoevende sluikers openstelt, en veelmalen kan dienen en gediend heeft, om ingezetenen, min bedreven in de voorschriften der wet, onverdiend te vervolgen en te vexeren. Van hier ook de menigvuldige klagen van sommige provincien hier tegen, en de gedurige pogingen, om hier aan te remedieren; zonder dat dezelve van vrucht waren, het zij men opzag tegen eene zoo wezenlijke verandering in voorouderlijke instellingen, het zij men, in de constitutie der provincien zelve, hinderpalen vond, die het bedenkelijk maakten, om eenig ander voldoende middel in de plaats te stellen.

Deze zwaarigheden, deze overwegingen hebben Z. M. doen besluiten, om eene andere wending aan deze zaak te geven: om deze paspoorten voor het binnenste van het Rijk geheel weg te laten uit de voorgedragene wet, en om de verzekering der regten op den *in-, uit- en doorvoer*, met de recherche daar omtrent, genoegzaam geheel te zoeken in het eerste bovengemeld middel, door de nauwkeurigste surveillance te plaatsen op de grenzen van het rijk, hetzij te water, hetzij te lande.

Het gevolg hier van is en moest zijn, dat er eene dubbelde lijn van toezigt aldaar getrokken werd, op welke buitenste de kantoren van expeditie, op welke binnenste de kantoren van betaling zekerheidshalve geplaatst wierden; zoo dat het hier tusschen liggend terrein met eene dubbelde waakzaamheid wordt gefurveilleerd, en aan die recherche blijft onderworpen, aan welke de geheele uitgestrektheid der Noordelijke provincien, in opzigt tot de binnenlandfche paspoorten, thans onderworpen is.

Dit onvrije territoir, tusschen deze twee linien, is dus alleen onvrij in tegenstelling van het meer binnenwaarts liggende; en bij de voorgedragene wet is gezorgd, dat de sluikerijen aldaar, tot verzekering van 's Lands regten, krachtig geweerd kunnen worden, zonder dat de handel *en détail* aldaar worde gedrukt, of de ingezetenen, voor hunne behoeftigheden, voor het vervoer, en de bewaring hunner granen of veldgewassen, worden belemmerd.

Deze zijn, Ed. Mog. Heeren! de generale lijnen, waar naar deze wet en tarief zijn afgebakend, en de grondslagen, op welke de vereenigde belangen van koophandel en fabrieken in die wet rusten.

Ik hebbe de eer, dezelve aan U Ed. Mog., uit naam van Z. M., hier bij over te brengen en aan te bieden, met zoo veel meer fiducia, als overtuigd, dat de bedoeling en werkzaamheden dezer vergadering, in het overwegen en helpen daarstellen van deze zoo aangelegene onderwerpen, geene anderen zijn of zijn kunnen, dan de bloei en welvaart van ons Vaderland, hetwelk, door de verzekering van de executie der wetten, door de uitbreiding van deszelfs nijverheid, door de conservatie van deszelfs koophandel en fabrieken, door de ineenfmetting van derzelver belangen, alleen kan gelukkig en voorspoedig zijn.

De Directeur-Generaal der Konvooijen en Licenten,
H. L. W I C H E R S.